

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) ประวัติการจัดตั้ง จุดประสงค์ โครงสร้างองค์กร เครือข่ายการเงิน และยุทธวิธีของกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์ (2) ศึกษาแผนปฏิบัติการการก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 (3) ศึกษาความสัมพันธ์ของกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์กับเครือข่ายกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ส่งผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายของประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัย เอกสาร ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์จัดตั้งขึ้นในประเทศอัฟกานิสถาน เมื่อปี ค.ศ. 1988 โดยความร่วมมือกันของนาย Usama bin Laden และนาย Abdullah Azzam ชื่อของกลุ่มมีความหมายว่า “ฐานที่มั่น” หลังจากถูกจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1988 อัลกออิดะห์ได้ถูกพัฒนาในประเทศซูดานช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1991-1996 การพัฒนาองค์กรในช่วงนี้ได้แก่ การสร้างฐานการเงิน โครงสร้างองค์กร การสื่อสาร การติดต่อกับ กลุ่มหัวรุนแรงในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงการมีแนวคิดพัฒนาอาวุธ CBRN ซึ่งเป็นอาวุธ-ร้ายแรง เมื่อ Usama bin Laden ต้องออกไปจากประเทศซูดานในปี ค.ศ. 1996 เขากลับไป

ประเทศอัฟกานิสถานอีกครั้ง ในประเทศอัฟกานิสถานอัลกออิดะห์ได้พัฒนาตัวเองอีกครั้งในเรื่องการสร้างที่พักและค่ายฝึกโดยความร่วมมือและสนับสนุนจากรัฐบาลฏอลิบาน (Taliban) อัลกออิดะห์ภายใต้การนำของ Usama bin Laden ขณะที่อยู่ในประเทศอัฟกานิสถานนี้ได้ประกาศจุดยืนของตัวเองโดยการประกาศฟัตวา (fatwa) ออกมา การประกาศดังกล่าวเปรียบเสมือนเป็นการบอกถึงแนวทางที่จะตอบโต้ชาติตะวันตก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาว่าแนวทางในการตอบโต้จะเป็นแบบใดและภายหลังประกาศฟัตวาสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ เกิดการก่อการร้ายในแอฟริกาตะวันออก (เคนย่า และแทนซาเนีย) การวางระเบิดเรือรบอเมริกัน และการก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ซึ่งทั้งหมดเป็นฝีมือของอัลกออิดะห์ ผลที่ตามมาก็คือประเทศสหรัฐอเมริกาได้ดำเนินนโยบายในการปราบปรามกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์ทำให้การต่อต้านการก่อการร้ายเกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

กลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์มีจุดประสงค์ในการก่อการร้าย คือ (1) ต่อสู้ขับไล่และต่อต้านอิทธิพลของชาติตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาให้ออกไปจากดินแดนมุสลิม (2) การสร้างมุสลิมให้เป็นหนึ่งเดียวภายใต้การนำของผู้นำศาสนาเพียงคนเดียว (3) การใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างมุสลิมด้วยกันต่อต้านตะวันตก ในส่วนของโครงสร้างองค์กรอัลกออิดะห์ อัลกออิดะห์มีโครงสร้าง 2 ส่วน คือ (1) ส่วนของคณะกรรมการที่ต้องมีการทำงานประสานกันและอำนาจการให้กับส่วนปฏิบัติการ (2) ส่วนปฏิบัติการที่มีหน้าที่ปฏิบัติการและรายงานผลให้กับองค์กร เครือข่ายการเงินของอัลกออิดะห์มาจาก (1) ทรัพย์สินส่วนตัวของ Usama bin Laden (2) เงินจากธุรกิจและทรัพย์สินสมบัติในซูดาน (3) เงินที่ได้จากการบริจาค (ชะกาต) (4) เงินที่ได้มาจากการกุศล (5) เงินที่ได้มาจากการสนับสนุนของรัฐบาลฏอลิบาน วิธีการเคลื่อนย้ายเงินก็จะใช้ระบบฮาวาลา อัลกออิดะห์มียุทธวิธี โจมตีที่เกี่ยวข้องกับงาน 3 ส่วน คือ (1) งานข่าวกรองหาข้อมูลให้กับส่วน โจมตี (2) งานสนับสนุนทำหน้าที่สนับสนุนให้กับส่วน โจมตี และ (3) ส่วน โจมตี สิ่งที่ทำให้เครือข่ายอัลกออิดะห์อยู่ได้และทำงานได้ผลคือการที่สมาชิกมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยร่วมกัน

การปฏิบัติการก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 แผนการนี้เกิดขึ้นมาจากแนวคิดของนาย Khalid Sheikh Mohammed และถูกอนุมัติโดย Usama bin Laden แผนนี้มีทีมปฏิบัติการหลัก 3 ทีม คือ (1) ทีมที่ถูกคัดเลือกในที่ประชุม al Matar complex (2) ทีมนักศึกษาที่ถูกคัดเลือกในประเทศเยอรมันนี และ (3) ทีมสลัดอากาศที่เป็นกำลังในการบุกห้องนักบิน ทีมที่ 1 และ 2 จะทำหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศสหรัฐอเมริกา รวมถึงการเรียนขับเครื่องบินและดูแลทีมที่ 3 ที่เข้ามาในประเทศสหรัฐอเมริกา การปฏิบัติการก่อการร้ายครั้งนี้เกิดในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ในตอนเช้าโดยทีมปฏิบัติการทั้งหมดแยกกันขึ้นเครื่องบินเป้าหมายแล้วจี้ผู้โดยสารบนเครื่องบิน และบังคับเครื่องพุ่งชนเป้าหมายได้แก่ ตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์และตึกเพนตากอน การก่อการร้ายครั้งนี้สร้างความเสียหายต่อสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก ความสัมพันธ์กับเครือข่ายกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อัลกออิดะห์ มีการติดต่อหรือเข้ามาสร้างเครือข่ายในภูมิภาคนี้ 2 แบบ คือ (1) ใช้นักปฏิบัติการเพื่อเข้ามาสนับสนุนทางการเงินและการฝึก รวมถึงเข้ามาเพื่อปฏิบัติการ โดยตรง (2) เป็นการเข้ามาสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายที่เคลื่อนไหวภายในภูมิภาค การสนับสนุนได้แก่การนำบุคคลไปฝึกที่ค่ายฝึกในประเทศอัฟกานิสถาน การแลกเปลี่ยนตัวบุคคลกร รวมถึงการร่วมมือกันวางแผนปฏิบัติการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สร้างผลกระทบต่อภูมิภาคไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เมื่อมีผลกระทบประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีมาตรการหลากหลายในการแก้ไขปัญหา บางประเทศไม่มีจุดยื่นชัดเจน บางประเทศร่วมมือและรับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา บางประเทศออกกฎหมายความมั่นคงพร้อมกับตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบ สำหรับประเทศไทยผลกระทบจากการก่อการร้ายส่งผลทำให้ประเทศไทยต้องออกนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายที่มีลักษณะยืดหยุ่นและดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายระหว่างประเทศและสหประชาชาติ แต่ถ้ามองในกรอบ ASEAN, ARF และ APEC ความร่วมมือที่เกิดขึ้นจะเป็นเรื่องของการลงนามในปฏิญญาความร่วมมือในการต่อต้านและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายร่วมกันของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้

In this thesis, the researcher investigates (1) the historical background of the establishment, objectives, organizational structure, financial networks, and strategies used by the al-Qaeda terrorist group. Additionally, considered are (2) the operational plans for the act of terrorism committed on September 11, 2001. Finally, discussed are (3) the relationships between the al-Qaeda terrorist group and other terrorist groups and networks in Southeast Asia that affect the determination of policy applied to the solving of the problem of terrorism in the Kingdom of Thailand.

In carrying out this qualitative research investigation, the researcher used documentary research methods in conjunction with descriptive analysis.

Findings are as follows:

The al-Qaeda terrorist group was established in Afghanistan in 1988 through the cooperation of Osama bin Laden and Abdullah Azzam. The group's name means "the base." After its establishment in 1988, the group underwent further development in Sudan in the period between 1991 and 1996. At this time, organizational development principally involved the building of the financial base for the organization in addition to fostering fuller organizational structure development, establishing communication networks, and making contacts with other radical groups in a number of areas, as well as striving to obtain chemical, biological, radiological and nuclear (CBRN) weapons, all of which would or could be highly lethal weapons.

In 1996, Osama bin Laden left Sudan and returned to Afghanistan. In Afghanistan, al-Qaeda further developed as evidenced by the construction of living quarters and training camps through cooperation and support extended by the Taliban government. Under the leadership of Osama bin Laden in Afghanistan, al-Qaeda announced its aims through issuing *fatāwā*. It might be said that these *fatāwā* were analogous to providing blueprints for what their responses would be to the actions and policies of western countries, especially the United States of America (USA).

After certain *fatāwā* were issued, acts of terrorism occurred in East Africa (Kenya and Tanzania), an American warship was bombed, and, finally, there were the terrorist attacks on September 11, 2001. All of these actions were set in motion by al-Qaeda. The upshot was that the USA commenced

suppression of terrorist groups, especially al-Qaeda, a state of affairs which in turn instigated resistance and additional terrorist acts in many parts of the world.

The al-Qaeda terrorist group has the following objectives in using terrorism: (1) to retaliate against and resist the influence of western countries, especially the USA, in addition to driving them out of Muslim territories; (2) to bring Muslims under the leadership of a single religious leadership; and (3) to use religion as a tool to foster Muslim cooperation in resisting westerners.

Organizationally, the organizational structure of al-Qaeda is bipartite: (1) the operational committee fostering coordination and direction; and (2) the operational group involved in gathering information and reporting to the organization.

The financial foundation of al-Qaeda is based on (1) the personal assets of Osama bin Laden; (2) businesses and assets in Sudan; (3) donations (sadaqat); (4) charity; and (5) the support lent by the Taliban government. The method of money transfer used involves the hawala system.

The attack strategies used by al-Qaeda involved three interconnected sections: (1) the intelligence section gathering information to be used by the attack section; (2) the support section providing support to the attack section; and (3) the attack section. The factor that ensures the survival of the al-Qaeda network and allows it to continue working in an effective manner is that members use shared measures to ensure safety.

The terrorist attack on September 11, 2001 was based on the ideas of Khalid Sheikh Mohammed and approved by Osama bin Laden. In this plan, there were three major operational teams: (1) the team selected at meetings at al-Matar complex; (2) the team of students selected in Germany; and (3) the team of hijackers charged with breaking into the cabins of the planes hijacked. Teams 1 and 2 operated both inside and outside the USA, as well as learning how to fly airplanes and taking care of the third team arriving in the USA.

This terrorist attack was executed on the morning of September 11, 2001. All operational teams separated in the course of boarding the target planes and overcame the passengers on the planes and forced the planes to strike the World Trade Center and the Pentagon. These attacks severely damaged the USA.

In regard to the relationships with networks of terrorist groups in Southeast Asia, it was found that al-Qaeda made contacts or built networks in this region in two ways: (1) using operational members to lend financial and training support for direct operations; and (2) lending support to terrorist groups moving across the region. Support was lent by taking recruits for training in camps in Afghanistan, exchanging personnel, and cooperating in the planning and execution of operations.

As an ensemble, all of these factors exert political, social, and economic affects on the region. Consequently, Southeast Asian countries have adopted various measures to combat the activities of these terrorist groups. However, some countries do not have fully operational plans in combating

these groups. Some cooperate with and receive support from the USA. Some issue laws fostering mutual security relations and others establish agencies to assume responsibility for combating terrorism.

As far as Thailand is concerned, the effects of terrorism have brought about a flexible policy of resistance to terrorism in the context of international law and reliance upon the United Nations (UN). The frameworks afforded by the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), the ASEAN Regional Forum (ARF), and the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) group have engendered the signing of declarations of cooperation for resisting terrorism and solving attendant problems on the part of all regional nations.